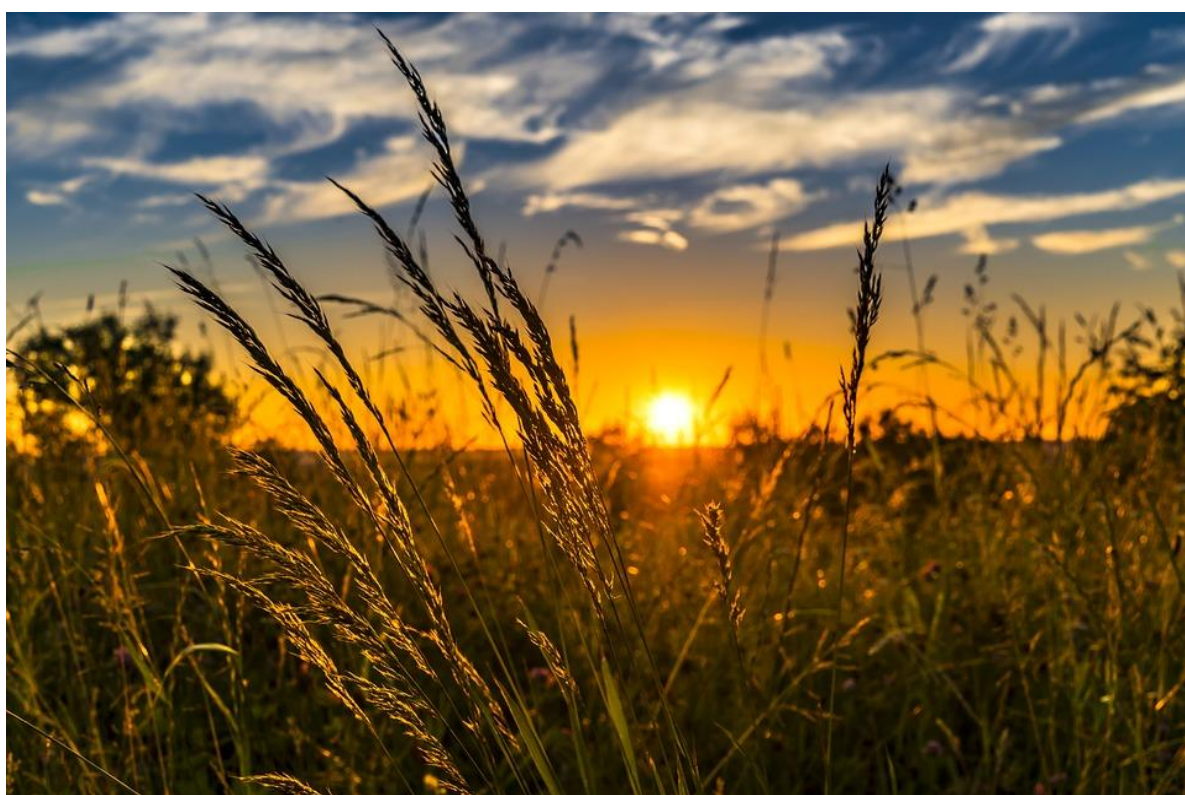

SRPEN 2018

NÁŠ ČASOPIS PLNÝ ZAJÍMAVOSTÍ

D é č k o

Domov pro seniory Velké Meziříčí,

příspěvková organizace

Zdenky Vorlové 2160

594 01 Velké Meziříčí

www.domovvm.cz

OBSAH

Blahopřání na srpen	3
Ze života domova	4
Stálá nabídka měsíce	4
Co se dělo u nás v domově v červenci	7
Pozvánka na akce v srpnu	8
Z kuchyně	9
Významné dny a výročí v srpnu	13
Příběhy pro potěchu duše	14
Fotogalerie	16
Pranostiky	17
Rozhovor	17
Nové obyvatelky domova	19
Výzva	20
Bylinky	21
Pověsti z Velkého Meziříčí	23
Vtipy	28

BLAHOPŘÁNÍ NA SRPEN

**Jitka LUKŠOVÁ
Štěpánka MYŠKOVÁ
Marie KUNČAROVÁ
Jindřich STRNÁDEK
Helena BROŽOVÁ
Ludvík ŠTEFAN
Marie VÁVROVÁ
Miroslav CRKAL
Anna JIRÁKOVÁ
František ČERMÁK
Olga KRATOCHVÍLOVÁ
Růžena NEVRKLOVÁ
Růžena PŘÍHODOVÁ**

Všem oslavencům přejeme k jejich narozeninám hodně štěstí, zdraví a spokojenosti do dalších let.

Obyvatelé a zaměstnanci domova.

ZE ŽIVOTA DOMOVA

V měsíci červenci odešli:

Paní Drahomila Pavlů + 4. 7. 2018

Paní Věra Lázníčková + 8. 7. 2018

Pan Bohumil Homola + 22. 7. 2018

Paní Jiřina Valentová + 31. 7. 2018

Paní Augustina Musilová + 31. 7. 2018

V červenci přišli noví obyvatelé:

Paní Anna Nechvátalová z Bystřice nad Pernštejnem

Paní Josefa Morkusová z Jam

STÁLÁ NABÍDKA MĚSÍCE

- **POJÍZDNÁ PRODEJNA**

Pojízdna prodejna s pečivem bude přistavena každý čtvrtek od 11,20 do 11,35.

- **PŮJČOVÁNÍ KNIH**

Pokud máte o nějakou knihu zájem, kontaktujte přímo recepci nebo svého klíčového pracovníka, který informaci předá.

• NÁKUPY

Nákupy pečiva a potravin můžete uskutečnit každý čtvrtek v pojízdné prodejně s pečivem, nákup drogerie je možno uskutečnit přes Vaše klíčové pracovníky, pracovnice terapií nebo sociální pracovníci, případně se domluvit na recepci.

• PRAVIDELNÉ AKTIVITY

Pondělí	10:00	trénink paměti
	13:00	canisterapie s paní Dyntarovou
Úterý	9:00	canisterapie s paní Kamenskou
	10:00	tvůrčí činnosti
	14:30	canisterapie s panem Trojanem
Středa	10:00	keramická dílna / čtení v knihovně
		setkání u kávy
Čtvrtek	10:00	vaření
		společenské hry
		výuka Univerzity třetího věku
	11:20	pojízdná prodejna s pečivem
	13:00	výuka Univerzity třetího věku
Pátek	15:00	výuka Univerzity třetího věku
	10:00	čtení, audioknihy

10:00 společná modlitba

10:30 bohoslužba v kapli domova

• **SCHRÁNKA DŮVĚRY**

V domově jsou umístěny v každém poschodí schránky důvěry, do kterých je možné umístit vzkaz, stížnost, připomínku či podnět k poskytování sociálních služeb v domově. S napsáním vzkazu Vám může pomoci pečovatelka, rodina, dobrovolník.

Vzkaz, stížnost, připomínku je možné umístit také do **přenosné schránky důvěry**, která je pravidelně **přenášena po jednotlivých pokojích**.

Schránka důvěry v domově naleznete:

- v 1. poschodí - u vstupu do terapeutické zahrádky,
- ve 2. poschodí - u schodiště při vcházení na chodbu 2 B,
- ve 3. poschodí - u schodiště na ohrádce s fotografií plotu.

• **PROSTORY K VOLNOČASOVÉMU VYUŽITÍ**

- Park v blízkosti domova – otevřený od dubna do října
- Zahrádka za domovem s pískovištěm
- Atrium v přízemí
- Venkovní terasy ve 3. poschodí
- Společenské místnosti v každém podlaží
- Kaple ve 3. poschodí
- Dětský koutek ve vstupu do zahrady a na 2. B

CO SE DĚLO U NÁS V DOMOVĚ V ČERVENCI

V červenci byl v domově tak trochu prázdninový provoz, což v našem případě znamená, že jsme nechali akce volně plynout a nechávali to na aktuální náladě a situaci. I tak se událo mnoho zajímavého.

Pravidelně probíhalo ranní cvičení, které se díky hezkému počasí mohlo dít i na zahradě, venku na čerstvém vzduchu.

Pokračovala výroba keramiky doplněná o letní tvoření nejrůznějších výrobků.

Ve středu 11. července proběhlo oficiální losování jmen pro želvy v jídelně domova. Jaké jména byla vylosována, se dočtete ve článku o želvích holkách.

Od pátku 13. 7. se slaví mše svatá v domově místo odpoledne dopoledne a bude tomu tak i po celé prázdniny.

Pondělí 23. července patřilo pečení dobrot pro hasiče, jako poděkování za návštěvu, která se uskutečnila o den později.

Návštěva hasičů zahrnovala dvě části, nejprve přednášku pana velitele Jiřího Doležala. Představil nám, co všechno obnáší povolání hasiče, jakým způsobem funguje místní profesionální jednotka. Své povídání doprovodil také množstvím zajímavých fotek nejen ze zásahů. Druhou částí programu byla ukázka techniky a vybavení hasičských vozů. Dozvěděli jsme se spoustu zajímavostí a vymožeností, které požárníkům nabízí moderní technika. V praktickém úseku se objevila ukázka záchrany člověka, především

jeho fixace pro předání záchranné službě, výstup na 30 metrový žebřík, předvedení hydraulických nástrojů pro vyprošťování a samozřejmě hašení. Hasičům patří velký dík nejen za práci, kterou vykonávají, ale i za to, že nás poctili svou návštěvou a mohli jsme se dozvědět mnoho zajímavého.

V pondělí 30. července se proměnila společenská místnost v malou dílnu, kde se tvořily voňavé polštářky.

Poslední den v měsíci patřil tradiční oslavě pro červencové oslavence.

POZVÁNKA NA AKCE V SRPNU

Termíny budou upřesněny v denním hlášení

Letní čas konání mše svaté – v 10 společná modlitba, 10,30 mše svatá

Hra pétanque

Hra čára

Keramika

Společné letní tvoření

Promítání filmu

Narozeninová oslava pro srpnové oslavence

29. srpna/ středa

Dožínky

15. – 31. srpna/ středa až pátek

Letní bleší trh na U3V

Z KUCHYNĚ

ZMRZLINA

Se stoupajícími teplotami roste i spotřeba oblíbené mražené pochoutky. Odkud se k nám dostala? Co by měla nebo neměla obsahovat? A kde jí spořádají nejvíce? Pojdme to zjistit.

První zmrzlina, na které si pochutnávali starověcí Řekové a Egypťané, nebyla nic jiného, než sníh ochucený ovocnou šťávou či medem. První zmrzlina vyrobená z mléka a vody pochází z Mongolska, kde se k její přípravě používalo především jačí a velbloudí mléko, pravděpodobně odtud do Evropy recept na výrobu zmrzliny přivezl cestovatel Marco Polo. Za prvního průmyslového výrobce zmrzliny lze považovat jistého mlékaře Jacoba Fussella z Baltimoru. Když hledal využití pro smetanu, která nešla na odbyt, využil vynálezu výrobníku ledu, který přišel na svět v roce 1846, a

začal vyrábět zmrzlinu, kterou prodával ostatním mlékařům. V roce 1870 se zmrzlina začala vyrábět ve Velké Británii, zásluhu na to měli zejména italští přistěhovalci, jeden z nich jménem Italo Marciono si v roce 1903 nechal patentovat zmrzlinový kornoutek. Pouliční prodej zmrzliny se rozběhl, možná trochu nečekaně, díky parkům. V létě totiž jejich prodej nešel na odbyt, a aby měl uzenář Thomas Wall z čeho zaplatit své prodejce, dal se na výrobu zmrzliny, kterou prodavači parků nabízeli z tříkolých vozíků na ulicích. A první nanuk, tedy zmrzlina na špejli vznikla asi o 30 let později. A kde se vzalo toto označení? Nanuk je jméno postavy Inuckého lovce z filmu Roberta Flahertyho Nanuk – člověk primitivní.

A z čeho že se zmrzlina vlastně skládá? Je to jednoduché, poctivá zmrzlina je z mléka, smetany, a příchutí z přírodních surovin. Nejružnější aroma, rostlinné tuky nebo barviva do zmrzliny nepatří, nicméně za účelem snížení ceny konečného výrobku se v jejím složení velmi často vyskytují. České předpisy nerozlišují pojmy zmrzlina a mražený krém. Dělení krémů je následující:

- mléčné – s obsahem nejméně 2,5 % mléčného tuku, bez rostlinných tuků
- smetanové – s obsahem nejméně 8 % mléčného tuku, bez rostlinných tuků
- s rostlinným tukem – obsahují minimálně 5 % tuku
- vodové – bez obsahu tuku

- ovocné – vyráběné z vody s nejméně 15 % ovocné složky
- sorbet – nejméně 25 % ovocné složky, bez přidaného tuku

Zmrzlina označená „s příchutí“ je ochucená aromatizující látkou, ne ovocem, když si tedy koupíte jahodovou, musí být ochucena ovocem, zmrzlina s příchutí jahod pak je získaná chuť z jahodového aroma. Pozor na vanilkovou, u té toto pravidlo neplatí a tak jako vanilková může být označena i ta, která obsahuje vanilkové aroma. Zmrzlina má i svůj svátek, konkrétně ta čokoládová, její mezinárodní den připadá na 7. června. A právě čokoládová, vanilková a jahodová jsou nejoblíbenějšími příchutěmi napříč zmrzlinovým světem, i když odvážlivci mohou ochutnat i třeba zmrzlinu pивní nebo česnekovou. Co se týče spotřeby zmrzliny, její největší jedlíky najdeme na Novém Zélandu, jehož průměrný obyvatel zkonzumuje za rok 29,5 litrů zmrzliny, v USA to je 20,8 litru a v Austrálii 18 litrů, v Evropě žebříčku spotřeby zmrzliny, možní překvapivě, kralují severské země, roční spotřeba ve Finsku a Švédsku dosahuje 14 litrů na osobu, průměrný Čech pak za rok sní 3 litry zmrzliny. A na závěr tentokrát přidám recept.

Čokoládová zmrzlina

- 250g hořké čokolády
- 250g mascarpone
- lžíce krupicového cukru

Čokoládu rozpustíte v horké lázni, promíchejte s mascarpone a oslaďte. Hmotu dejte do uzavíratelné nádoby a nechte nejlépe přes noc v mrazáku. Zmrzlinu také můžete rovnou naporcovat do silikonových formiček, ze kterých ji pak lehce vyklopíte.

Vanilková zmrzlina s medem a ořechy

- 250ml šlehačky
- 250g mascarpone
- 2 vanilkové cukry
- 4 lžíce medu
- hrst vlašských ořechů

Šlehačku vyšlehejte, smíchejte s mascarpone a vanilkovým cukrem. Hmotu dejte do misky, zalijte medem a posypte opraženými ořechy. Opět ji nechte alespoň 12 hodin v mrazáku.

Autorem je Jan Hutař

*ZDROJ:

<https://www.svet-potravin.cz/clanek/zajimavosti-z-rise-jidla-mesic-cerven>

<https://www.kucharidodому.cz/zajimavosti/zmrzlina:-jak-a-kdy-vznikla-den-zmzliny.html>

<https://www.frigomat.cz/zmrzlina/>

<http://chi.cz/zajimave/mezinarodni-dny>

<http://zeny.e15.cz/clanek/pro-zdravi/zajimavosti-o-zmrzline>

VÝZNAMNÉ DNY A VÝROČÍ V SRPNU

6. 8. Světový den boje za zákaz jaderných zbraní – výročí svržení první jaderné pumy na Hirošimu v roce 1945

9. 8. Den Nagasaki – výročí svržení jaderné bomby v roce 1945

12. 8. Mezinárodní den mládeže

23. 8. Světový den vzpomínky na odchod s otroky a jeho zrušení – výroční den vypuknutí povstání otroků v Santo Domingu v roce 1791

6. 8. 1928 se narodil **Andy WARHOL** (90. výročí), vlastním jménem Andrew Varhola, americký výtvarník a filmový režisér (zemřel 22. 2. 1987),

12. 8. 1928 zemřel **Leoš JANÁČEK** (90. výročí), hudební skladatel a varhaník (narozen 3. 7. 1854),

17. 8. 1753 se narodil **Josef DOBROVSKÝ** (265. výročí), jazykovědec a historik (zemřel 6. 1. 1829),

20. 8. 1878 se narodil **Jakub DEML** v Tasově (140. výročí), básník, prozaik, publicista a překladatel (zemřel 10. 2. 1961 v Třebíči).

*Zdroj textu: http://kjm.data.quonia.cz/kalendarium_2018_web.pdf

PŘÍBĚHY PRO POTĚCHU DUŠE

JAKÝMI SLOVY

Jeden muž měl velké starosti, protože jeho manželství bylo v krizi. Proto se vydal pro radu za svým učitelem.

Ten ho vyslechl a pak mu řekl: „Musíš se naučit své ženě naslouchat.“

Muž si vzal radu k srdci a vrátil se domů. Po měsíci se vrátil k mistrovi a řekl mu, že poslouchal každé slovo, které jeho žena vyslovila.

Mistr mu se smíchem poradil: „Teď běž domů a poslouchej každé slovo, které neřekne.“

Která slova použít, když chci udělat radost?

Která slova použít, když chci dát štěstí?

Je nutné sdělovat přátelství?

Je nutné sdělovat svornost?

Je třeba říct, že dávám druhému svobodu?

Nebo je třeba podat ruku?

Jak říct, že chci dát Lásku?

Jak říct, že chci být něžná?

Je potřeba říct miluji tě? Je to nutné vždy vyslovit?

Je to nutné říkat dětem?

Nebo ti mám třeba podat ruku?

Jak to mám říct? Jakými slovy?

A když neřeknu nic, když jednoduše mlčím?

Jestliže se na tebe jednoduše podívám

A jestliže se na tebe usměju

Tak vložím svou ruku do tvé

A ty uslyšíš tato slova

V mém tichu.

*Zdroj textu: Bruno Ferrero – Příběhy pro potěchu duše

FOTOGALERIE

PRANOSTIKY

Je-li léto bez vody, budou drobný brambory.

Vlnící se obilí – plné sýpky.

Nerostou-li v létě hříby, nebude v zimě sněhu.

Po Bartoloměji jdou bouřky domů.

Jestliže na svatého Vavřince prší, bude hodně myší.

*Zdroj textu: <http://www.pranostik.cz/pranostiky-na-srpen/>

ROZHOVOR

Rádi bychom Vám prostřednictvím Děčka a krátkého rozhovoru představili pracovníky našeho domova, se kterými máte možnost se denně setkávat. V následujícím rozhovoru se můžete dozvědět víc o:

JAN HUTAŘ, DIS.

Mohu Vás poprosit o krátké představení se našim čtenářům?

Jmenuji se Jan Hutař a je mi 28 let. Pocházím z Třebíče, kde také momentálně bydlím.

Kdy jste se dostal k práci v domově?

Před čtyřmi lety, kdy jsem dokončil Vyšší odbornou školu zdravotnickou, jsem rozesílal životopisy na všechny strany. No a tady to vyšlo :-).

Co rád děláte ve volném čase?

Snažím se sportovat, tak trochu běhám, s kamarády chodím hrát fotbal, a vůbec rád zkouším všechno, u čeho se dá hýbat, baví mě turistika, cestování, užívám si řízení auta. V poslední době si doma zařizuji takovou malou zahrádku a občas mívám záchvaty kutilství. Podařilo se mi třeba renovovat si židle po prababičce, ze kterých mám opravdu radost, za dlouhých zimních večerů si pak rád přečtu dobrou knížku, vlna severských detektivek mě neminula.

Jaké je Vaše nejoblíbenější jídlo?

Těžká otázka pro nutričního terapeuta :-). Já sním skoro všechno, jedl jsem třeba smažené červy a chutnali mi. Ono se každé jídlo dá udělat moc dobře i hodně špatně. Ale moje oblíbená bude vždycky babiččina kuchyně. A na každoroční konferenci nutričního terapeutů neodolám tatarskému bifteku.

Jaké je Vaše nejmilejší místo na světě?

Mám rád místa, kde jsem ještě nebyl :-). A potom se rád vracím domů. Zvláštní vztah mám k Brnu, kde jsem studoval. Jedno místo vybrat neumím, mám jich víc a ke každému se váže nějaký příběh, nebo lidé díky, kterým je pro mě významné.

NOVÉ OBYVATELKY DOMOVA

ŽELVÍ HOLKY

Od pondělí 25. června se k nám do domova, respektive do zahrady, přistěhovaly nové obyvatelky. Jsou jimi dvě želví samičky z jihlavské zoologické zahrady, které jsou u nás na prázdninách. Jména pro ně byla vylosována ve středu 11. července, kdy jsme losovací krabici přinesli do jídelny a za přísného dozoru všech přihlížejících vybrali jména Žouželka a Žofinka.

Naše želví holky se na první pohled zdají stejné, na ten druhý si můžete všimnout, že jedna je světlejší a jedna tmavší. To proto, že se jedná o dva druhy. Světlejší slečna je želva zelenavá (*Testudo hermanni*) a jmenuje se Žofinka. Tmavší je želva žlutohnědá (*Testudo graeca*) a její jméno je Žouželka. Oba druhy želv můžete potkat v Řecku či Bulharsku. Želva zelenavá se navíc vyskytuje i v Itálii, nebo Chorvatsku, zatímco želva žlutohnědá žije i v severní Africe.

Protože jsou u nás želví samičky na prázdninách, je třeba jim věnovat láskyplnou péči. Želvy prosím nekrmte, ani na ně nesahejte, mohlo by jim to být nepříjemné. Naopak velmi ocení, budete-li za nimi chodit na návštěvu, či jim vyprávět, neb jsou to opravdu trpělivé posluchačky.

Jména želviček i stručné informace o nich naleznete u jejich výběhu v zahradě.

VÝZVA

V měsíci srpnu máme několik nápadu a chtěli bychom Vás, Vaše drahé rodinné příslušníky či přátele poprosit podporu.

Rádi bychom se pustili do nejrůznějších výrobků z látek, chtěli bychom proto požádat ty, kteří mají doma přebytečné kousky látek, aby nám je přinesli do domova. Můžete je zanechat na recepci.

Od 15. srpna bychom také chtěli opět uskutečnit akci Bleší trh, máte-li doma drobnosti s příběhem, které je Vám líto vyhodit a chtěli byste je poslat dále, neváhejte je přinést do 15. srpna na recepci. Následně

jste samozřejmě zváni na Letní bleší trh v prostorách univerzity třetího věku, kde budete moci objevit nové kousky.

Za všechny příspěvky předem děkujeme!

BYLINKY

KUKUŘICE SETÁ

Když se zahledím na široký lán pěkné vysoké kukuřice, vždy mám pocit bohatství potravy pro lidi i zvířata. Tato původně posvátná plodina Aztéků a Inků se u nás po zdomácnění stala jednou ze základních složek lidské výživy s mnoha nejrůznějšími způsoby použití.

Kukuřice se pouze pěstuje a nemůže zplanět, protože její zrno z rostliny nevypadává, takže je odkázaná na umělé ošetření člověkem. Jakoby za odměnu se mu vlastně stala druhým chlebem.

Pokud z výživového hlediska mají kukuřičná zrna výkrmnou hodnotu jako zdroj oleje a škrobu, blizny kukuřičných klasů mají z léčebného hlediska účinek zcela opačný. Sbírají se krátce před dozráním válcovitých palic, když jsou ještě světlé a až do konce stejně zbarvené. Později, když začínají černat, již nejsou vhodné pro léčbu, neboť se mění jejich obsahové látky. Drogu z kukuřičných blizen nemůžeme nikde sehnat, proto si každoročně pro případ potřeby trochu blizen nasbírám.

Léčebné účinky čaje z kukuřičných blizen jsou založeny na tom, že jsou značně močopudné. Čaj se proto využívá při dně, revmatismu, obtížích při močení, při písku v močových cestách a při ledvinových chorobách. Čaj zároveň trochu zvyšuje krevní tlak, uklidňuje a je dobrý proti cukrovce.

Mezi mými bylinkami má kukuřice jedinečné postavení jako hlavní složka často žádaného čaje na hubnutí. Proti obezitě, která je problémem současné situace, působí velmi dobře, samozřejmě v součinnosti s rozumnou úpravou výživy a životosprávy. Účinek pití

čaje je pomalejší, ale zřetelnější a hlavně trvalejší než všechny „zázračné“ diety a drahé tablety.

Droga z kukuřičných blizen je úplně neškodná, takže ji můžete bez obav užívat i dlouhodobě.

Autorkou je Aurélia Dugasová

*Zdroj textu: Babiččiny bylinky – Aurélia Dugasová, Dionýz Dugas

POVĚSTI Z VELKÉHO MEZIŘÍČÍ

O ČARODĚJNICI

Na statku u Merchalů měli mladou hospodyně. Otáčela se po celý den jako vřeténko, práce ji v rukou jen hrála, byla veselá a růžová, radost se na ni podívat. Jen v kostele ji nevidali, od své svatby tam nevročila.

Když se k Merchalům přivdala, vypadalo to na statku bídě. Stavení otlučené, střecha pokřivená, ve chlívě jen dvě vyhublé ubohé kravky, na polích plno krtin a kamení. A sýpka prázdná.

Ale do tří let se všechno změnilo. Dům svítil čistotou, střecha byla nová, pole dávala bohatou úrodu, přibýlo ve chlívě dobytka a byl jako malovaný.

Lidé to přičítali pilným rukám a chytrosti mladé hospodyně, ale byli i tací, kteří vrtěli hlavou a potají povídali, že ta změna není jen tak, že to není chytrost a práce, nýbrž čáry. Nahlas to však nikdo neřekl, neboť se báli pantáty Merchala, velkého a silného muže, který na svou ženu nedal dopustit.

Ale potají se šuškal ledacos.

V tu dobu nastoupil u Merchalů nový čeledín. Vávra se jmenoval. Byl podmračený a málomluvný, ale do práce jako kat a pravda mu byla nade všecko. A poctivý byl. Mnoho hospodářů mu vzkazovalo, aby šel do služby k nim.

Vávra dřel od rána do večera. Se slepicemi vstával, poslední chodil spát. Všecko opravil a hospodáři ho proto měli rádi.

Vávra chodil po stavení, jakoby nic neviděl a neslyšel, ale zatím si všeho dobře všímal. A tak zpozoroval, že hospodyně s děvečkou nikdy nedojí tolik, kolik přelévají do krajáčů ve sklepě. I začalo mu to vrtati hlavou. Ptal se děvečky Mariány, kde tolik mléka berou, a ta se jen smála, že vidí něco, co není. Vávra si o ní pomyslel, že je jako všechny mladé holky, které mají smysl jen pro chasníky, parádu a muziky. A začal si dávat pozor na hospodyně.

Za pěkného jarního jitra, bylo brzy po východu slunce, vyjel Vávra orat na pole. A najednou viděl hospodyně, jak tahá po cizím poli plachu trávnicku a stírá do ní rosu. Když byla plachta celá promáčená, hospodyně ji opatrně sebrala a běžela s ní domů. Vávra za ní. Ani o tom nevěděla.

Když přišla do chléva, pověsila plachtu na skobu ve zdi a začala tahat její cípy, jakoby dojila. A z cípů teklo do dojačky husté mléko, plné smetany.

Vávra už věděl, kolik uhodilo. Vrátil se na pole a při práci po celý den myslel na to, že jeho hospodyně okrádá někoho ze vsi, komu patřilo to pole, kde ráno stírala rosu. Vzpomněl si i na to, že mu babička jednou vypravovala, že po východu slunce sbírají čarodějnice rosu na cizích lukách a polích a že z ní dělají mléko, zatímco krávy pravého majitele těch pozemků nedojí a hynou.

Večer se zeptal hospodyně, komu patří lán vedle pole, který dnes oral, a dověděl se, že učitele. Když ráno vyháněl pastýř stádo, dával Vávra pozor, které krávy jsou ze školy. A uviděl zmořená, na kost vyhublá zvířata. A už věděl všechno.

V neděli dopoledne odcházeli ze statku všichni do kostela, jen hospodyně zůstávala doma. Tentokrát s ní zůstal i Vávra a díval se, jak stlouká máslo.

Pak k ní přistoupil a zeptal se: „To stloukáte od našich, nebo učitelových krav?“

Hospodyně se lekla, zbledla jako plátno, ale neodpověděla.

„Co kdybych tak řekl v hospodě, jak chodíte ráno sbírat rosu? Já vás viděl.“

„Pro všechno na světě tě prosím, neříkej o tom nikde ani slova! Vždyť já už bych byla sama dávno přestala to dělat, kdybych se nebála toho černého pána, který občas přichází a hrozí mi, že mne ztrestá, nebudu-li chodit na cizí pole.“

„A kde jste se s tím černým seznámila?“

„Tenkrát, když jsem se vdala na Merchalovo, bylo to tu všechno v hrozném stavu. A jedna bába mi poradila, abych šla k lesu a zavolala do něj: „Volám tě, černý, na pomoc!“ Prála jsem si, aby se statek co nejdříve povznesl a tak jsem do lesa zavolala. Přistoupil ke mně černý pán a poradil mi, co dělat, abych hospodářství

zvelebila. Ale zavázal mne mlčením a pohrozil mi, že přestanu-li ho poslouchat, bude se mnou zle.“

„To bych zlý duch,“ pravil Vávra. „Proti tomu znám pomoc. Nic se, hospodyně, nebojte, my ho spolu přemůžeme.“

Za týden na to zůstal čeledín v neděli zase s hospodyní doma a ona zase stloukala máslo. Vávra se posadil ke kamnům na lavici a vedle sebe položil hrníček s nějakou tekutinou a tři pruty.

Na jednou se tiše otevřely dveře a v nich stál černý pán. Hospodyně přestala vrtět, ale Vávra vyskočil, švihl pána svými pruty a vylil na něj obsah hrníčku.

Pán hrozně zařval a zaklel a v ten okamžik po něm nezbyl ani stín. Jen sirný zápach zaplnil světnici.

Vávra se postavil mezi dveře do dvora a třikrát zavolal: „Zaklínám tě, zlý duchu, abys po tisíc let nevyšel na světlo denní a za tmy noční abys spal. Nikomu škoditi nesmíš a do žádného stavení nev kročíš!“

Hospodyně stála nad máselnicí jako socha. Vávra k ní přistoupil a zašeptal: „Už se, hospodyně, nemusíte bát. Ale teď vylejte to nepoctivě nasbírané mléko před vrata a nikdy už nechodte stírat rosu.“

Společně s hospodyní vynesl pak Vávra máselnici před vrata a tam z ní vylili – temnou krev.

Od té doby měli u Merchalů méně nadojeno, ale učitelovy krávy ozdravěly a dávaly plné díže, když už jim nikdo mléka neubíral.

Vávra pomlčel o všem až do smrti a hospodyně mu za to byla vděčná a chovala se k němu jako k vlastnímu bratrovi.

*Zdroj textu: Pověsti z Velkého Meziříčí a okolí. Ilustroval Oldřich INOCHOVSKÝ. Žďár nad Sázavou: M. Smejkal, 1996.

*Zdroj obrázků: <https://www.google.cz/>

VTIPY

Manžel upozorňuje manželku:

„Koupil jsem na zítřek lístek do divadla, tak aby ses už začala oblékat.“

Babička opatrně u oběda zjišťuje: „Jirko, nepřesolila jsem tu polévku?“

„V té soli byla nějaká polévka?“

Ženy jsou jako google.

Ještě nedořekneš větu a už si domýšlejí.

Holka: Jak řídíš, když máš jen 2 nohy a je tam brzda, spojka a plyn?

Kluk: Hraju taky na piáno a vypadá to, že mám 88 prstů?

Přijde žena k psychiatrovi:

„Pane doktore, můj muž si myslí, že je kůň.“

„Tak ho přiveďte, paní. Já ho vyléčím.“

„Dobře, pane doktore, ale až skončí dostihová sezóna, on teď začal vyhrávat.“

Tři staří pánové byli na zájezdu ubytováni v šedesátém patře mrakodrapu. Po návratu z výletu zjistili, že výtahy nejezdí.

„Pánové, co se dá dělat, musíme pěšky,“ konstatoval jeden. „Ale aby nám to lépe utíkalo, navrhuji při výšlapu odpoutat pozornost. Já bych mohl začít vyprávět vtipy, ty začneš ve dvacátém patře zpívat a ty ve čtyřicátém vypravovat smutné příběhy.“

Vyrazili a patra při zábavě ani nevnímali. Když mělo dojít ve čtyřicátém patře na vyprávění, třetí stařík se vystrašeně nadechl a spustil:

„Začnu se svým nejsmutnějším příběhem. Zapoměl jsem na recepci vzít klíč od pokoje.“

Přišel pán za ředitelem cirkusu, jestli by prý nemohl dělat klauna.

"A jakou máte praxi?" zajímá se ředitel cirkusu.

"Dělal jsem na škole profesora a byl jsem všem pro srandu."

„Myslíte si, že je na českých vysokých školách hodně studentů ze Slovenska?“

20% „Ano“, 80% „Nie“.

*Zdroj textu: <https://www.alik.cz/v>